

12. Про внесення зміни до статті 263-1 Кримінального кодексу України у зв'язку із приєднанням України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: проект Закону України, реєстр. № 1263 від 11 січня 2013 р. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb>.

13. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення зміни до статті 263-1 Кримінального кодексу України у зв'язку із приєднанням України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності». URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb>.

14. Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю.С. Шемшученко та ін. Київ : Укр. енцикл. Т. 6. 2004. 768 с.

ПАРАМОНОВА О. С.,
кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри
державно-правових дисциплін
(Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького)

УДК 343.74

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-3.9>

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

У статті на підставі аналізу положень кримінально-правової науки, кримінального законодавства розглянуто насильницькі злочини проти власності, передбачені Розділом VI Кримінального кодексу України. Зокрема, запропоновано авторське визначення розглядуваних злочинних діянь, встановлено їх спільні ознаки, надано їх класифікацію.

Доведено, що до групи насильницьких злочинів проти власності слід віднести: насильницький грабіж (ч. 2 ст. 186 КК), розбій (ст. 187 КК), вимагання (ст. 189 КК), погрозу знищення майна (ст. 195 КК). Спільними ознаками складів досліджуваних злочинних діянь виступають: об'єкт – суспільні відносини власності; форма діяння або спосіб у виді фізичного чи психічного насильства; вина у формі умислу.

Визначальною ознакою для об'єднання розглядуваних злочинів в одну групу є насильство у двох видах впливу: фізичному та / або психічному. Відповідно за характером насильницьких діянь злочини можна поділити на дві групи: такі, що вчинюються із застосуванням фізичного насильства, і такі, що вчинюються із застосуванням психічного насильства. Встановлено, що до фізичного насильства відносяться: а) насильство, що є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ст. 187 КК, ч. 3 ст. 189 КК); б) насильство, що не є небезпечним для життя чи

здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК, ч. 1–2 ст. 189 КК). Психічне насильство характеризується різними видами погроз, а саме: а) погроза насильством, що є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ст. 187 КК, ч. 1–2 ст. 189 КК) або його близьких родичів (ч. 1–2 ст. 189 КК); б) погроза насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК, ч. 1 ст. 189 КК) або його близьких родичів (ч. 1 ст. 189 КК); в) погроза обмеження прав, свобод або законних інтересів потерпілого або його близьких родичів (ч. 1 ст. 189 КК); г) погроза знищення чи пошкодження майна потерпілого чи його близьких родичів, а також майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною (ч. 1 ст. 189 КК); д) погроза розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі бажають зберегти в таємниці (ч. 1 ст. 189 КК); е) погроза знищення чужого майна (ст. 195 КК).

Розглядувані діяння піддаються внутрішній класифікації за такими критеріями: суб'єктом злочину; особливістю конструкції об'єктивної сторони складу злочину; ступенем тяжкості; предметом злочину.

Ключові слова: злочини проти власності, суспільні відносини власності, насильство, фізичне насильство, психічне насильство, погроза.

Paramonova O. S. The concept and types of the violent crimes against property under the Criminal Code of Ukraine

Based on an analysis of the criminal law theory and legislation, the article covers the violent offences against property under Chapter VI of the Criminal Code of Ukraine. In particular, the author's definition of the researched criminal acts is proposed, their common features are established and their classification is provided.

It is proved that the group of violent crimes against property includes: violent burglary (Part 2 of Art. 186 of the CC), brigandism (Art. 187 of the CC), extortion (Art. 189 of the CC), threats to destroy property (Art. 195 of the CC). Common features of the corpus delicti of the investigated criminal acts are: object – public property relations; form of the act or method – physical or mental abuse; fault in the form of intention.

Violence in two forms of influence – physical and mental – is a defining characteristic of combining the offences into one group. According to the nature of violations, crimes can be divided to two groups: crimes, committed with the using of physical violence and crimes, committed with the using of mental violence.

It is established that physical violence includes: а) violence dangerous to life or health of an assaulted person (Art. 187 of the CC, Part 3 of Art. 189 of the CC); б) violence that is not dangerous for the victim's life or health (Part 2 of Art. 186 of the CC, Part 1–2 of Art. 189 of the CC). Mental abuse is characterized by different types of threats, namely: а) threat of violence that is dangerous to the life or health of an assaulted person (Art. 187 of the CC, Part 1–2 of Art. 189 of the CC) or his close relatives (Part 1–2 of Art. 189 of the CC); б) threat of violence, which is not dangerous for the victim's life or health (Part 2 of Art. 186 of the CC, Part 1 of Art. 189 of the CC) or his close relatives (Part 1 of Article 189 of the CC); в) threat of restriction of the victim's and his close relatives rights, freedoms or lawful interests (Part 1 of Art. 189 of the CC); г) threat of damage or destruction of the victim's and his close relatives property or the property entrusted to them or placed into their custody (Part 1 of Art. 189 of the CC); е) disclosure of information that the victim or his close relatives would like to keep secret (Part 1 of Art. 189 of the CC); е) threats of destroy somebody else's property (Art. 195 of the CC).

These acts can be classified according to the following criteria: criminal offender; peculiarity of the objective side of a crime; gravity; instruments of a crime.

Key words: criminal offences against property, public relations of property, violence, physical violence, mental abuse, threat.

Вступ. Відповідно до ст. 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності [1]. З урахуванням цих положень у державі розроблений дієвий складний правовий механізм, який включає широке коло норм, що гарантують кожному захист цього права. Важливою ланкою такого механізму виступають кримінально-правові засоби, що встановлюють відповідальність за насильницькі посягання на власність.

Значний внесок у розвиток теоретичного знання щодо кримінально-правової протидії злочинам проти власності, а також удосконалення правозастосування зробили такі науковці, як: Н.О. Антонюк, І.Б. Газдайка-Василишин, В.О. Глушков, Ю.А. Дорохіна, О.О. Дудоров, В.П. Ємельянов, В.М. Карп'юк, В.В. Кузнецов, Є.В. Лащук, С.Я. Лихова, М.І. Мельник, А.А. Музика, В.О. Навроцький, А.В. Савченко, М.І. Хавронюк та ін. Проте роботи вітчизняних вчених присвячені переважно розгляду загальних аспектів кримінальної відповідальності за вчинення посягань на власність, їх класифікації. Водночас немає жодного окремого дослідження насильницьких злочинів проти власності.

Постановка завдання. Виходячи з цих міркувань, мета статті полягає у визначенні насильницьких злочинів проти власності, встановленні їх видів і внутрішнього поділу на окремі групи.

Результати дослідження. Насильницькі злочини проти власності є підсистемою злочинів проти власності. Згідно з підрахунками І.Б. Газдайки-Василишин «суспільні відносини власності виступають об'єктами (у тому числі додатковими) у 45,72% від загальної кількості складів злочинів» [2, с. 16], що містяться в Особливій частині Кримінального кодексу України (далі – КК). Вбачається, що за такого «широкого тлумачення до системи цих злочинів відносять діяння, передбачені різними розділами Особливої частини КК, з різними родовими об'єктами та якими відносиною власності заподіюється істотна шкода або створюється загроза її заподіяння» [2, с. 17]. Це, наприклад, діяння, передбачені ст. 113, 176–177, 278, 289, 308, 312–313, 345–347-1, 350, 352, 355, 357, 377–378, 398–399, 405, 410–413, 432 КК [3].

Втім, Н.О. Антонюк, спираючись на слушні твердження більшості вчених, що вивчають питання систематизації злочинів проти власності, пропонує останнє розуміти «у вузькому сенсі» як «суспільно небезпечні, винні посягання на власність, передбачені Розділом VI Особливої частини КК України, вчинені суб'єктом злочину» [4, с. 53]. Спеціальною ознакою, що виділяє злочини проти власності з-поміж інших діянь, що містяться у КК, є їх родовий об'єкт, із приводу розуміння якого єдності у кримінально-правовій науці немає. Під ним розуміють або власність, або право власності, або майнові відносини, або суспільні відносини власності. Ми підтримуємо позицію, що ним є саме відносини власності, тобто «ті суспільні відносини, що виникають з приводу майна і юридично виражені у праві володіти, користуватися і розпоряджатися цим майном (праві власності), яким наділений власник, і в обов'язку інших осіб (невласників) сприймати вказане право як належне і не перешкоджати його здійсненню» [2, с. 77–78]. Кожен із складів злочинів проти власності має обов'язкову ознаку – безпосередній об'єкт, який є частиною родового, проте не збігається з ним повністю. Ним варто визнавати «конкретні суспільні відносини власності, які полягають в реалізації суб'єктом відповідно до закону повноважень володіння, користування або розпорядження майном, на які прямо і безпосередньо посягає цей злочин» [2, с. 82].

Злочини проти власності піддаються групуванню за різними критеріями (ступінь тяжкості, форма вини, предмет, спосіб, мотив). За наявністю чи відсутністю насильства як конструктивної ознаки складів злочинів проти власності їх поділяють на два види: насильницькі та ненасильницькі.

До групи насильницьких злочинів проти власності відносяться: грабіж (насильницький – ч. 2 ст. 186 КК) – відкрите викрадення чужого майна, «поєднане зі застосуванням насильства, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою його застосування» [3]; розбій (ч. 1 ст. 187 КК) – «напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу,

або з погрозою застосування такого насильства» [3]; вимагання (ч. 1 ст. 189 КК) – «вимога передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці» [3]; погроза знищення майна (ст. 195 КК) – «погроза знищення чужого майна шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом, якщо були реальні підстави побоюватися здійснення цієї погрози» [3].

Насильницькі злочини проти власності містяться в одному розділі Особливої частини КК, мають спільний родовий об'єкт – суспільні відносини власності, а також інші об'єднуючі ознаки, визначальною з яких є насильство.

Зазначимо, що у науці до розуміння насильства як кримінально-правової категорії неоднакове ставлення. Узагальнюючи різні наукові погляди, М.В. Карп'юк виокремила «декілька підходів до тлумачення поняття «насильство»: 1) насильство як будь-який примус злочинцем іншої людини до дії або бездіяльності проти її волі за допомогою фізичного або психічного впливу на останню; 2) насильство як засіб досягнення злочинної мети шляхом застосування фізичної сили; 3) насильство не тільки як засіб вчинення злочинів, а й як мета їх вчинення» [5, с. 308].

Виходячи із вищенаведеного та з урахуванням змісту норм, передбачених Розділом VI Особливої частини КК, насильство при посяганнях на власність є або способом (засобом) злочинного діяння, що застосовується для досягнення злочинного результату (при грабежі, розбої, вимаганні), або його формою (при погрозі знищення майна, передбаченої ст. 195 КК). У таких посяганнях насильство можливе лише у двох формах впливу: фізичному та/або психічному. Цей поділ обумовлений відповідними нормами КК, а також керівними роз'ясненнями постанов Пленуму Верховного Суду України (далі – ППВСУ), зокрема «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 6 листопада 2009 р. № 10 [6].

Фізичне насильство завжди є умисним фізичним впливом на тіло іншої людини, який вчинюється всупереч або поза волею потерпілого та спроможний спричинити шкоду здоров'ю людини різного ступеня тяжкості або смерть, а також перешкоджати вільному пересуванню без посягання на тілесну недоторканість. Аналіз норм, передбачених ч. 2 ст. 186 КК, ст. 187 КК, ст. 189 КК, дозволяє виділити такі види фізичного насильства: а) насильство, що є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ст. 187 КК, ч. 3–4 ст. 189 КК) або його близьких родичів (ч. 3–4 ст. 189 КК); б) насильство, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК).

Перший вид фізичного насильства відповідно до п. 9 ППВСУ полягає у заподіянні шкоди у вигляді: легкого тілесного ушкодження, що спричинило короточасний розлад здоров'я або короточасну втрату працездатності; середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження; інших насильницьких дій, які не призвели до вказаних наслідків, але були небезпечними для життя чи здоров'я в момент посягання (зокрема, втрата свідомості, мордування, катування, здушення ший, скидання з висоти, застосування електроструму, зброї, спеціальних знарядь) [6].

Другий вид фізичного насильства відповідно до п. 5 ППВСУ характеризується заподіянням легкого тілесного ушкодження, що не призвело до короточасного розладу здоров'я або короточасної втрати працездатності, а також іншими насильницькими діями (нанесення ударів, побоїв, обмеження чи незаконне позбавлення волі, тощо) за умови, що вони не були небезпечними для життя чи здоров'я в момент заподіяння [6].

Насильство у вигляді протиправного впливу на психіку людини, як правило, полягає у погрозі заподіяти потерпілому фізичної, моральної або майнової шкоди для досягнення злочинної мети. Відповідно до ч. 2 ст. 186 КК, ст. 187, 189, 195 КК можна виокремити такі види психічного насильства: а) погроза насильством, що є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ст. 187 КК, ч. 1–2 ст. 189 КК) або його близьких родичів

(ч. 1–2 ст. 189 КК); б) погроза насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого (ч. 2 ст. 186 КК, ч. 1 ст. 189 КК) або його близьких родичів (ч. 1 ст. 189 КК); в) погроза обмеження прав, свобод або законних інтересів потерпілого або його близьких родичів (ч. 1 ст. 189 КК); г) погроза знищення чи пошкодження майна потерпілого чи його близьких родичів, а також майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною (ч. 1 ст. 189 КК); д) погроза розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі бажають зберегти в таємниці (ч. 1 ст. 189 КК); е) погроза знищення чужого майна (ст. 195 КК). Відзначимо, що вимагання передбачає психічне насильство, яке за своїм змістом є ширшим, ніж насильство при вчиненні грабежу, розбою чи погрози знищення майна.

В абз. 1-2 п. 12 ППВСУ зазначено, що погроза застосування насильства при розбійних нападах чи грабежі полягає в залякуванні негайним застосуванням фізичного насильства відповідного виду, а при вимаганні має місце тоді, коли винна особа, висловлюючи її в будь-якій формі, бажає, щоб у потерпілого склалося враження, що якщо він протидіятиме винній особі або не виконає її вимог, то ця погроза буде реалізована [6].

Погроза насильством, що є небезпечним для життя чи здоров'я особи, при розбої і вимаганні включає в себе погрозу вчинення діянь, характерних для фізичного насильства, небезпечного для життя чи здоров'я потерпілого. У ст. 189 КК (вимагання) законодавець погрозу вбивством чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень виокремив в обтяжуючу обставину та передбачив її в ч. 2 цієї норми.

Погроза насильством, що не є небезпечним для життя чи здоров'я особи, при грабежі та вимаганні полягає у залякуванні останньої нанесенням ушкоджень, характерних для фізичного насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я.

Зауважимо, що при вимаганні погроза насильством має специфічні прояви, наприклад, характеризується не лише залякуванням фізичною розправою, а також погрозою застосування сексуального насильства, позбавлення волі, інших насильницьких дій.

Погроза обмеження прав, свобод або законних інтересів потерпілого або його близьких родичів як спосіб вчинення вимагання має, як відмічають М.І. Мельник і М.І. Хавронюк, «незаконний характер (за відсутності законних підстав, порушуючи встановлений порядок тощо)» та стосується «будь-яких конституційних та інших прав чи свобод людини і громадянина або будь-яких законних інтересів». Зокрема, це погроза «обмежити потерпілого в праві на свободу пересування, зустрічі і спілкування з певними особами, вільного вибору місця проживання, на свободу світогляду і віросповідання, підприємницьку діяльність тощо» [7, с. 530].

Погроза знищення чужого майна при вимаганні характеризується наміром повністю його знищити, привести у повну непридатність для подальшого використання, а погроза пошкодженням чужого майна – приведення його у часткову непридатність.

Під вимаганням, вчиненим із погрозою розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі бажають зберегти в таємниці і які не відомі іншим особам, слід розуміти вимогу передачі майна, яка супроводжувалась погрозою розголошення відомостей (справжніх чи вигаданих) про вчинені потерпілим чи його близькими правопорушень, а також інших відомостей, розголос яких може спричинити шкоду честі і гідності потерпілому та його близьким, скомпрометувати їх (відомості про інтимні сторони життя, про усиновлення, неблаговидні вчинки, захворювання та ін.) [8, с. 141]. Розголошення вказаних відомостей при характеристиці вимагання ще називають шантажем.

Погроза знищення майна як злочин, передбачений ст. 195 КК, характеризується суспільно небезпечним діянням у вигляді психічного насильства, вираженого у доведенні до потерпілого наміру знищити його майно шляхом підпалу, вибуху або іншим загальнонебезпечним способом. Такий вплив на психіку потерпілого повинен реально сприйматись останнім та бути спрямований на залякування, виникнення страху в нього.

За ознакою того, що грабіж, розбій, вимагання, погроза знищення майна вчиняються з використанням насильства чи погрози його застосування, їх склади містять обов'язковий елемент – додатковий необхідний безпосередній об'єкт, яким залежно від виду насильства

можуть бути здоров'я, життя, психічна чи фізична недоторканість особи. Додаткові факультативні безпосередні об'єкти також мають місце в складах цих посягань. Ними є честь, гідність, право на таємницю приватного життя та інші права громадян.

Спільною ознакою насильницьких злочинів проти власності виступає форма вини – умисел. Втім, прямий умисел мають склади розбою, вимагання, погрози знищення майна, а при насильницькому грабежі умисел може бути як прямим, так і непрямим. Власне вид умислу виступає ознакою, що розмежовує склади аналізованих діянь між собою.

Крім цього, саме форма вини дозволяє нам не погодитися з існуючою в юридичній літературі позицією, що до насильницьких злочинів проти власності належить умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК) за ознакою того, що відповідно до ч. 2 ст. 194 КК таке діяння може бути «вчинене шляхом підпалу, вибуху чи іншим загальнонебезпечним способом, або спричинити загибель людей чи інші тяжкі наслідки» [3]. По-перше, склад цього злочину не передбачає умисного фізичного чи психічного впливу на особу. По-друге, за ч. 2 ст. 194 КК злочин характеризується змішаною формою вини, де ставлення до наслідків у вигляді шкоди здоров'ю або життю є необережним.

Відповідно до диспозицій норм, передбачених ст. 186 КК, ст. 187 КК, ст. 189 КК, вчинення насильницького грабежу, вимагання супроводжується реалізацією корисливого мотиву, а розбою – ще й метою заволодіння чужим майном. Тому їх традиційно відносять до корисливих злочинів. Погроза знищення майна за ст. 195 КК належить до некорисливих діянь, адже згідно з диспозицією цієї норми склад діяння не містить вказівки на корисливе спрямування останнього. Однак поділ цих злочинів на корисливі / некорисливі варто вважати умовним. Як справедливо зазначає І.Б. Газдайка-Василишин, діяння, склади яких містять вказівку на корисливість, можуть «вчинятись без корисливих мотивів і мети», а в некорисливих посяганнях «винний може керуватись корисливими мотивами та метою» [9. с. 181].

Питання визначення форми вини, змісту корисливого мотиву чи мети у злочинах проти власності не позбавлені дискусійності та потребують додаткового вивчення. У межах нашого дослідження будемо вважати, що аналізовані посягання на власність характеризуються умисною формою вини та можуть вчинюватись як з корисливим мотивом чи метою, так і без такого.

Крім вищезазначених спільних елементів склади насильницьких злочинів проти власності мають специфічні ознаки, за якими вони піддаються внутрішній класифікації. Зокрема, їх можна поділити на такі види:

1) за суб'єктом діяння – на ті, що вчиняються: загальним суб'єктом у віці від 16 років (ст. 195 КК); загальним суб'єктом у віці від 14 років (ч. 2 ст. 186 КК, ст. 187, 189 КК); спеціальним суб'єктом – службовою особою з використанням свого службового становища (ч. 2 ст. 189 КК);

2) за особливостями конструкції об'єктивної сторони складу злочину – на: матеріальні (ч. 2 ст. 186 КК), формальні або формально-матеріальні (ст. 189 КК), усічені (ст. 187, 195 КК);

3) за предметом – на злочини, предметом яких є: чуже майно (ч. 2 ст. 186 КК, ст. 187, 189, 195 КК); право на майно (ст. 189 КК); будь-які дії майнового характеру (ст. 189 КК).

За ступенем тяжкості у групі насильницьких посягань на власність можна виокремити такі діяння: невеликої тяжкості (ст. 195 КК); середньої тяжкості (ч. 1 ст. 189 КК); тяжкі (ч. 2–4 ст. 186 КК; ч. 1–2 ст. 187 КК; ч. 2–3 ст. 189 КК); особливо тяжкі (ч. 5 ст. 186 КК; ч. 3–4 ст. 187 КК; ч. 4 ст. 189 КК).

Висновки. Таким чином, насильницькі злочини проти власності – це передбачені Розділом VI Особливої частини КК суспільно небезпечні винні умисні діяння, які посягають на відносини власності і вчинюються суб'єктом злочину шляхом спричинення майнової шкоди із застосуванням фізичного та/або психічного насильства до особи (у виді насильницького грабежу, розбою, вимагання) або шляхом погрози спричинення майнової шкоди, що виявляється у психічному насильстві над особою (у виді погрози знищення майна), з корисливим мотивом та/або з метою обернення предметів цих діянь на свою користь чи користь інших осіб або без такого. Основними спільними ознаками насильницьких злочинів проти власності

є: родовий об'єкт – суспільні відносини власності; форма діяння або спосіб його вчинення – насильство (фізичне чи психічне); вина у формі умислу.

Результати цього дослідження можуть слугувати підґрунтям для подальших наукових розвідок, що стосуються вивчення злочинів проти власності у цілому та насильницьких посягань на власність зокрема.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 19.01.2020).
2. Газдайка-Василишин І.Б. Некорисливі злочини проти власності : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 212 с.
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 16.03.2020).
4. Антонюк Н.О. Кримінально-правова охорона власності : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 514 с.
5. Карп'юк М.В. Поняття насильства як способу вчинення злочинів проти власності за кримінальним правом України та Республіки Польща. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2010. Вип. 1. С. 305–314.
6. Про судову практику у справах про злочини проти власності : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 2009 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09> (дата звернення: 29.02.2020).
7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ : Юридична думка, 2012. 1316 с.
8. Гуня І.І. Особливості об'єктивної сторони вимагання. *Форум права*. 2014. № 1. С. 136–144. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2014_1_25.pdf. (дата звернення: 29.02.2020).
9. Газдайка-Василишин І.Б. Корисливий мотив та корислива мета злочинів проти власності. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2012. Вип. 2 (2). С. 178–187.

РЕЗНІЧЕНКО Г. С.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права
та кримінології
(Одеський державний університет
внутрішніх справ)

УДК 343.1 (477)

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-3.10>

МЕДІАЦІЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

У статті розкривається зміст медіації як процесу, в рамках якого постраждалій особі та правопорушнику надається можливість, за їхньої добровільної згоди, за допомогою неупередженої сторони взяти активну участь у вирішенні проблем, що виникли внаслідок учинення злочину.

